

MIROSLAV MACKA

ODBORNÉ STUDIUM EKONOMICKÉ GEOGRAFIE A JEHO SPOJENÍ S POTŘEBAMI PRAXE

XV. sjezd KSČ zdůraznil náročný úkol formovat nového, socialisticky myslícího a jednajícího člověka. Předpokládá to lidi všestranně připravené, politicky a ideově pevné, oddané socialismu, odborně zdatné a s vysokou kulturní úrovní.

V zájmu realizace těchto cílů je třeba na základě rozvoje vědy i potřeb praxe koncipovat strukturu studijních oborů, ale i jejich rozmístění v síti vysokých škol, snížit počet specializací, aby mohli být vychováváni absolventi se širším odborným profilem.

Můj příspěvek vychází ze zkušeností formování studia odborné ekonomické geografie na katedře UJEP v Brně. Při hodnocení dosavadních zkušeností s výchovou posluchačů jsme dospěli k těmto poznatkům.

1. Z hlediska nástupu posluchačů do praxe je rozpor mezi požadavky na posluchače tohoto typu ze strany jednotlivých orgánů, které je nárokuje, a mezi rozmístěním studia tohoto druhu, které je v ČSR pouze v Praze a Brně. Naše zkušenosti ukázaly, že kryt například potřeby Severomoravského kraje je mnohem obtížnější z řad posluchačů, kteří pochází buď z Brna nebo z ostatních oblastí Jihomoravského kraje. Proto od příštího školního roku budeme důsledně uplatňovat zásadu, že příslušné počty posluchačů, požadované kterýmkoliv krajem, se naplňují z absolventů — maturantů tohoto kraje.

2. Vztah vysokoškolského posluchače k budoucímu pracovišti se podle našich zkušeností výrazně upevňuje jak zadanou diplomovou prací, tak zejména při jejím vypracovávání. Proto jsme přistoupili k tomu, že každé pracoviště, které nám předkládá požadavky na absolventy tohoto zaměření, bude současně předkládat v době zadání diplomových prací seznam témat, jejichž řešení je z hlediska příslušného pracoviště důležité. Po výběru z těchto témat bude každému posluchači přidělen též konzultant z příslušného pracoviště. Současně má posluchač možnost prohlubovat své obecné znalosti i při zpracování diplomové práce v před-diplomních praxích v příslušném pracovišti. Tím je zajištěna prakticky již od 3. ročníku dlouhodobá spolupráce posluchače s podnikem nebo institucí, v níž má nastoupit do zaměstnání, ke sžití s jeho problematikou a k seznámení se s budoucí prací.

3. Potřeba snížit počet specializací, t. j. vychovávat absolventy s širším rozhledem, neznamená, že výchova odborných ekonomických geografů nebude přihlížet k rozdílnostem v zaměření práce budoucích pracovišť. Například nemůže být sporu o tom, že statistická služba má jinou náplň práce než odbory oblastního plánu krajských národních výborů. Připravenost pro tato různá zaměření chceme dosáhnout tím, že bude zhruba 20 % plánované výuky (inovace) zaměřeno na speciální problematiku.

4. Již dosavadní zkušenosti, které oddělení ekonomické geografie při katedře geografie PřF UJEP v Brně získaly, ukazují, že je třeba též přistoupit k vypracování dlouhodobých (koncepčních) potřeb kádrů tohoto zaměření u jednotlivých podniků a institucí. Proto se ukazuje potřebné přejít do vyšší etapy a uzavírat na takovýto způsob přípravy dlouhodobé smlouvy (t. j. prakticky na pětileté plány), aby do systému výchovy, maximálně spojeného s potřebami praxe, byla vnesena koncepčnost a plánovitost.

Geografie na Studexpo 77 v Budapešti. Na pomoc modernizaci školy, jejímu vybavení materiálními prostředky, tj. učebními pomůckami a vnitřním zařízením školy a učeben, se zaměřují mezinárodní výstavy učebních pomůcek Studexpo. Od r. 1973 se konají pravidelně ve dvouletých intervalech v některém ze socialistických států za účasti vystavovatelů i některých firem ze států kapitalistických. V roce 1973 se konala první expozice pod patronátem Akademie pedagogických nauk SSSR v Moskvě, v roce 1975 bylo hostitelem Brno a v roce 1977 se tato výstava konala od 19.—25. 10. na budapeštském veletržním výstavišti pod názvem Studexpo 77.

Organizátoři a pořadatelé budapeštské výstavy sledovali několik cílů:

1. Předvedení učebních pomůcek různého zaměření a typu z různých materiálů a rozmanité náročnosti na obsluhu, poněvadž výstava byla určena pro všechny typy škol od škol mateřských až po školy 2. cyklu;

2. Umožnění kontaktu a vytvoření prostředí pro odborná a ekonomická jednání na různé úrovni se zaměřením v neposlední řadě na pedagogické pracovníky a učitele;

3. Srovnání vývoje a výroby pomůcek s případnou koordinací výroby. Na výstavě by se daly vystavené předměty rozdělit do dvou základních skupin: a) pomůcky a zařízení obecného charakteru, kterých lze použít téměř ve všech výchovných a vyučovacích procesech. Jsou to hlavně audiovizuální pomůcky, např. promítací přístroje typu epidiaskopů, episkopů, diaprojektorů, filmových promítacích přístrojů, zpětných promítačů s použitím písma, dále magnetofony, gramofony, televizory, synchronizátory zvuku a obrazu atd. b) pomůcky speciální pro výuku jednotlivých předmětů.

